

13.

IN
MORTEM SERENIS-
simæ Reginae Elizabethæ.

Nænia consolans.

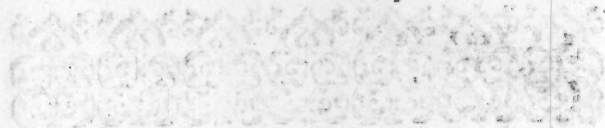
Hoc solo officio ponui me ostendere gratum.

LONDINI

Pro Edwardo Aggas, via longa sub quercu

viridis. 1603.

MORTUARIUM

Reginae Elizabethae

Reginae

1602

1602

Pro Edwardo, Regis viro

IN SERENISSIMÆ

Reginæ Elizabethæ mortem

Nænia consolans.

*Quā tremefecisset gentem mors flebilis
Anglām,
Nī diuina nouam dextra tulisset o-
pem?
Reginam eripuit, sed regem tradidit,
orba*

*Quæ sine matre dolet, nē sine patre foret.
Reginam eripuit, qualem non viderat antē,
Nec visura eras vlla futura parem.
Spem rex ipse suis latam virtutibus affert,
Quod toto regni tempore talis eris,
Qualem præmonuit moriens regina futurum,
Cum regno heredem diceret ipsa suo.
Tu vero, rex magna diu, & fœliciter orna
Hanc Spartam cui spes turgida vela facit.
Iam mihi non ploranda mea est regina, quod ipsam
Sustulerint patria tristitia fata mea,
Sed cantanda, quod hac vita fœliciter acta*

In summi sedeat patris aperta sinu.
Cuius dum memoro, qua sunt memoranda, videbunt
Quantum amiserimus sacula longa bonum.

Regia cum primas iniens infantula cunas
Defereret matris carnea recta sua,
Quanti illam faceret, quo prosequeretur amore
Et quam prae reliquis femina clara foret,
Pluribus indicys, primum comitantibus ortum,
Ostendit domini provida cura dei.

Vna Evangelium terram produxit in Anglam
Vna papatum iussit abire foras:

Qui licet ex omni non esset parte resectus,
Namque superstitio multa relictæ fuit.

Infanti tamen, & regina aliquando futura,
Excindendi eius sic patefecit iter.

Qua quo nobilior: qua quo prudensior esset,
Scires & imperij flectere lora sui,

Quam varia infantem fortuna exercuit, & quam
Post adolescentis prodita signa spei?

Quæ diuini in eam, vel tessera maior amoris,

Main sue indicium magnam aliquando fore,

Quam comites primis tales adiungere cumis

Esset, ut, & prudens, et pietatis amans.

Qua simul accreuit planis maturior annis,

Corporis eximij gratia quanta fuit?

Qualem se, et quanta cum maiestate ferebas

Quo

Quo contemplantes vsit amore sui?
Sed, quod eam magis, atq; magis decorauit, in ipso
Thesaurus veri pectore quantus erat?
Qua, quantaq; animi dotes, quas discere posses
Ingenij princeps, iudicijq; capax?
Has omnes plenè addidit: diuinitus ipsam
Ad regni, vt scires fræna regenda datam.
Quod tunc emicuit, cum sceptrum natâ paternum
Promeret ingenij ditia dona sui.

Quanta quies, primas cum moliretur habenas,
Magna Euangelium grande professâ fide?
Quamuis Romano iam plena satellite terra
Reginam tumido cerneret ore peti:
Quamuis serua sacerdoti vicina, quamuis
Regum externorum funderet ira minas
Illa tamen subnixâ deo pulsoq; timore
Cuncta tuebatur, quæ docuere deum.
Angliaq; externo iam principe libera, cuius
Ante iugum metuit, lata recepit eam.

Iam solio stabilita suo, quam grandia gessit,
Grandia, quæ nullo sunt peritura die.
Quam constans, eademq; fuit, quam tramite certo
Direxit regni tempora longa sui
Quod sanxit, seruauit idem, tenuitq; fidelis,
Ciuitica seu spectes munia, siue sacra.
Non dextram variare manum, variare sinistram

Docta, sed in recto fixa manere gradu.

Hoc regimen sanctum, sartum, tectumq; tenenti
Sic fauit magnigraria sacra dei,
Vt facile aquaret, si non superaret eosdem,
Anglia, quos reges viderat eius aurs,
Perpetuò victrix si arceret finibus hostem,
Sive rebellantes frangeret illa suos:
Sive iugum gaudens vicinis demere, eisdem
Subsidio tutis vellet adesse suo.

Quin etiam insidijs ad eadem saepe petita,
Quas Iesuitarum turba tetendit ei,
Sensit adesse sibi, & clipeum obtendisse salutis
illum, quem coluit, fida ministra deum.
Qui gladijs adimens aciem, virusq; venenis
Quaq; tonare solet glande sclopeti sonum.
Pergere eam voluit nec formidare periculum,
Se fore tutorem, praesidiumq; pijs.

Sed neq; quas tenuit magnas reticebimus artes
Veros ornatus nobilis ingenij
Docta fuit supra sexum, lingua s; sciebat
E quibus hauriri cuncta scienda queunt
Hinc Academiis data privilegia: multas
Hinc sub ea multi constituere scholas.
Et doctrina frequens illi se debeat, unde
Altrices habuit lacte fouenda domos.

Vnde

*Vnde cibus solidis Academia pascat adultam
Munifica magna principis aucta manu.
Sed neq; sic exulta silenti in pectore clausa
Doctrina occuluit, grandia dona sua:
Verum illis dubias regni sic rexit habenas,
Ut nulla in toto clarior orbe micet.*

*Vnde modum imperij, fortunatosq; labores
Admirata suis extera regna locis.
Vndiq; legatos ad eam misere petentes
Optata lætæ fœdus amicitiæ.
Quis ita respondet prudenter, & omnia lingua
Quam quisq; e patrio protulit ore sua.
Quod vix credibile in sexum, mirumq; fuisset
Si non cuncta eius mira, supraq; fidem.
Ut stupefacti omnes, demiratiq; referrent
Vix bene principibus credita verba suis.*

*Quin etiam fama splendoreq; nominis acti
Insignes magna nobilitate viri
Visuri de qua audierant tam multa frequentes
Venere huc læti, ac læti abiere domum.
Namq; excepit eos vere regaliter, omni
In re illis omni ex parte satisfaciens:
Sed neq; defuerat muliebris sexus ad illam
Visendam cupidus quamlibet ire viam
Quantus honor terrarum, qua sexus gloria, nostros
Externas gentes sic perijisse lares*

*Regina ut vocem audirent, formamq; viderent,
Et manibus pulchris oscula grata darent.
Publica sic obijt felicitis munia regni,
Tota quibus mundi gloria testis erit.*

*Sed neq; priuatim quidquam auscultansue, legensue
Quod tanta indignum principe, passa fuit
Verum praeipuis authoribus vsa, scienter,
Qui lingua ediderant, qua peperere sua,
Quicquid erat purum, secreuit, quicquid ineptum
Respuit; haud dignans ore, vel aure sua.
Si quid sanguineum aut crudele occurreret, illud
Perlegere unquam oculis noluit ipsa suis:
Sed qui legit ei, priuatim indixit, ut illud
Proferret verum candidiore stylo.
Quin etiam si quando reos capitalia iura
Supplicio afficerent, tardius ibat eo.
Sic innata retraxit eam clementia, iusto
Ut merita poena parceret obsequio.*

*Præterea si cui priuata negotia mandans
Sentiret solida praestita cuncta fide,
Quam comis, quam mitis ei, quam prodiga laudis
Alliciens omni pectora fida modo?
Cuius erat fidei indicium, & constantis amoris
Quod non vlla agram femina desereret.
Sed vigilans illam assidue noctesq; diesq;
Curaret, pra qua propria spectata salus.*

Quin

*Quin etiam par cura viris, studiosius omnes
Certantes obeunt triste ministerium.
Sic natura potens, sic verè regia virtus
Perpetui magnes verus amoris erat.
Deniq; quicquid erat, quod sacra modestia suasisit,
Sic cecinit, velsi ter pede pressit humum.
Maiestatis idem magna, decuitq; regentem,
Sic cum laude illi vita peracta prior.*

*Cum morti vicina fuit, constantia mansit,
In vita imbibitam in morte sequuta fidem.
Vt licet ulterius cuperent superesse videntes,
Gauderent viue mortis honore pio.
Sic memor illa sui, cælestis sic memor aula,
Præsens vita fila secanda sua.
Vt cum desereret mortales spiritus auras,
Atria cælorum sancta subiret ouans.*

*Nec moritura suos neglexit, vi improba mater,
Sed successorem iure creauit eum,
Qui desiderium morientis tolleret, atq;
Molliret sortis tristia damna sua
Qui de morte sua natum lenire dolorem
Posset, & in suaues vertere mæsta iocos.
Terminus hic vita, regnantq; ultimus actus,
Pro plausu planetum dignus habere grauem.*

Nam quis non gerneret iactura principis huius?

9
Quæ iustis lacrymis tempora sufficerent?

Amisisse illam, quam, non homo, sed deus ipse
Nutricem verbo legerat esse suo?

Quæ patria dilecta parens: quæ buccina veri,

Quæ paris præses, dissidijq; lues.

Primitia sexus muliebris, fœmina princeps,

De qua cum dices omnia, nulla satis.

Causa equidem, fatcor, mæroris iusta: sed illam

Enervat minuens altera causa duplex.

Quod prouecta ætas, quod septuagesimus annus,

Maturam ad mortem strauerat ante viam.

Quæ si nupta prius, si inflato prodiga victu

Fracta, nequiuisset tam superesse diu.

Quod regno fœlici, aduersa nescia sortis,

Chara domi, exterius inelyta, caesa pari,

Permutasse locum videatur, in altera regna

Ad dominum tali morte vocata Deum.

Quam sic defunctam, sic omni ex parte beatam,

Sic positam in summi conditione boni,

Si lugere voles, lugere videberis illam?

Non: sed priuati propria damna status.

At, qui nescit amans verè deponere luctum

In memori quoties mente recur sat amor.

Qui iusta nitens, & natus origine gaudet

Large mærentes imbre rigare genas.

Quem tamen hæc lenire potest, quæ proxima causa

Et deponende propria mæstitia.

*Ipsa sui luctus finem praescripsit, in ipsa
Morte suis regem cum daret esse virum:
Absumptum imperio, cognato sanguine fratrem,
Qui veri quae non tempore fautor erat?
Pacis amans, doctrinae omnis multiscius, ut quem
Agnosset moriens Elizabetha parem.
Vt licet amissam doleamus, debeat esse
Mieroris nostri terminus ille tamen:
Quod tali per eam delecto rege fruamur,
Qui pro tristitia laetitia autor erit.*

*Tu quo Regina successor, maxime regum
Quos unquam vidit terra Britanna prius,
Ante oculos exemplar habes: quia regia virgo
Sic raxit nostri regia sceptrum soli,
Vt vel ei esse parem, vel eam superare, sit ingens
Vnde tibi grandi pondere crescit onus.
Illius, ut regnum, & vestigia fausta sequutus
Sceptrum diu teneas regia, laude pari.
Vtq; diu teneas, Iesuita indicito bellum.
Qui ne parcendum regibus esse docet.
Sed regno & vita priuandos, si modo nolint
Regia Romano subdere colla pedi.
Regius est illi pro atramento cruor, illo
Laiotarum scripta liquore rubent.*

*Parcet Iacobo crudelis in Elizabetham?
Femina cui praeda, parserit ille viro?*